

УДК 658.15:334.012.46:338.1-026.16

Горват Т. Ю.

tetyana.horvat04@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-0804-916X

доктор філософії,

Карпатський університет імені Августина Волошина, м. Ужгород

Лугош Л. М.

arol777@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-6475-6091

доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту,

фінансів та інформаційних технологій,

Карпатський університет імені Августина Волошина, м. Ужгород

Ігнатко Я. В.

yana.ighnatko@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-6266-1283

старший викладач кафедри менеджменту, фінансів та інформаційних технологій,

Карпатський університет імені Августина Волошина, м. Ужгород

АЛЬТЕРНАТИВНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Анотація. У статті досліджено проблематику фінансової стійкості неприбуткових організацій (НПО) в умовах економічної нестабільності. Узагальнено підходи до розуміння окремих аспектів фінансової стійкості у контексті діяльності суб'єктів господарювання. Висвітлено, що фінансова стійкість підприємства полягає у здатності адаптуватися до змін зовнішнього та внутрішнього середовища без втрати ефективності. Розглянуто основні чинники, що впливають на фінансову стійкість: внутрішні (структура витрат, обсяг капіталу, ресурси, а також зовнішні (економічна й політична ситуація, конкуренція, фінансовий ринок). Наголошено на важливості стратегічного фінансового планування та управління ризиками, особливо в умовах економічної невизначеності. Здійснено огляд сучасних підходів до управління фінансами НПО, визначено відмінності між фінансовими моделями комерційних і неприбуткових структур. Акцентовано на принципових відмінностях фінансової стійкості неприбуткових організацій порівняно з комерційними підприємствами, зокрема через різні цілі діяльності, джерела фінансування та рівень фінансової автономії. Підкреслено вразливість фінансової моделі НПО через залежність від зовнішніх джерел, жорстку звітність перед донорами та необхідність гнучкого управління фінансами. Особливу увагу приділено альтернативним інструментам забезпечення фінансової автономії НПО, зокрема соціальному підприємництву, краудфандингу та ендавмент-фондам. Визначено переваги й ризики кожного інструменту, їх потенціал для диверсифікації доходів, посилення довіри до організації та зменшення залежності від донорського фінансування. Обґрунтовано, що впровадження цих інструментів сприяє підвищенню фінансової стійкості, прозорості та довіри до неприбуткового сектору, що є важливим для забезпечення сталого розвитку організацій в умовах нестабільності. Зроблено висновок, що ефективне впровадження зазначених підходів можливе лише за умов стратегічного фінансового планування, підвищення інституційної спроможності НПО та формування сприятливого правового середовища.

Ключові слова: фінансова стійкість, неприбуткові організації, економічна нестабільність, соціальне підприємництво, краудфандинг, ендавмент.

Horvat Tetiana

tetyana.horvat04@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-0804-916X
PhD, Augustyn Voloshyn Carpathian University, Uzhhorod

Luhosh Larysa

arol777@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-6475-6091
Doctor of Economics, Professor at the Department of Management,
Finance and Information Technologies,
Augustyn Voloshyn Carpathian University, Uzhhorod

Ihnatko Yana

yana.ighnatko@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-6266-1283
Senior Lecturer at the Department of Management, Finance and Information Technologies,
Augustyn Voloshyn Carpathian University, Uzhhorod

ALTERNATIVE APPROACHES TO ENSURING FINANCIAL SUSTAINABILITY OF NON-PROFIT ORGANIZATIONS IN CONDITIONS OF ECONOMIC INSTABILITY

Abstract. *The article investigates the issue of financial sustainability of non-profit organizations (NPOs) under conditions of economic instability. It synthesizes approaches to understanding various aspects of financial sustainability within the context of organizational activities. The article highlights that financial sustainability of an enterprise is defined by its capacity to adapt to changes in both external and internal environments without losing operational effectiveness. Key factors influencing financial sustainability are examined, including internal factors (cost structure, capital volume, resources) and external factors (economic and political environment, competition, financial market). The importance of strategic financial planning and risk management is emphasized, particularly in conditions of economic uncertainty. A review of contemporary approaches to NPO financial management is presented, delineating the distinctions between financial models of commercial and non-profit entities. The article underscores the fundamental differences in financial sustainability between NPOs and commercial enterprises, particularly due to differing organizational objectives, funding sources, and levels of financial autonomy. Vulnerabilities in the financial model of NPOs are highlighted, stemming from dependence on external funding, stringent donor reporting requirements, and the necessity for flexible financial management. Special attention is given to alternative instruments for enhancing NPO financial autonomy, notably social entrepreneurship, crowdfunding, and endowment funds. The advantages and risks of each instrument are identified, alongside their potential for income diversification, enhancement of organizational trust, and reduction of donor dependency. It is substantiated that the implementation of these instruments contributes to improved financial sustainability, transparency, and trust in the non-profit sector, which is critical for ensuring the sustainable development of organizations amid instability. The article concludes that effective adoption of these approaches is feasible only through strategic financial planning, strengthening institutional capacity of NPOs, and the establishment of a supportive legal framework.*

Keywords: financial sustainability, non-profit organizations, economic instability, social entrepreneurship, crowdfunding, endowment.

JEL Classification: E32, G32, L31

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2025-46-3>

Постановка проблеми. У сучасних умовах економічної нестабільності, що спричинена низкою факторів, питання забезпечення фінансової стійкості неприбуткових організацій (НПО) набуває особливої актуальності. Такі структури відіграють важливу роль у підтримці вразливих верств населення, наданні гуманітарної допомоги, соціальних послуг, захисті прав людини а також інших напрямках суспільно значущої активності, однак ефективність їх діяльності безпосередньо залежить від здатності стабільно функціонувати в умовах криз.

Фінансова стійкість НПО визначається їх здатністю забезпечувати безперервність своєї діяльності за обставин коливання обсягів фінансування, зміни джерел надходжень або загального зниження ресурсної бази. Традиційні моделі фінансування в кризових умовах зазнають значного тиску, актуалізуючи необхідність пошуку альтернативних і більш гнучких підходів фінансового забезпечення.

Останніми роками зростає інтерес до сучасних рішень, що дозволяють НПО як виживати, так і зберігати стратегію розвитку, зокрема мова йде про диверсифікацію джерел доходів, розвиток соціального підприємництва, використання краудфандингових платформ, створення ендавментів тощо. Водночас такі підходи потребують поглибленого дослідження з огляду на їх ефективність, доцільність використання в українських реаліях та вплив на довгострокову стабільність організацій. Розуміння особливостей їх застосування є важливим для забезпечення стійкості неприбуткового сектору в сучасних умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У фокусі науковців перебувають різні аспекти фінансової стійкості організацій, зокрема її концептуальні основи, чинники формування та механізми забезпечення в умовах економічної нестабільності. У цьому контексті особливий інтерес викликають праці таких авторів як Олійник Т. О., Шеремет Т.В. [1], Леонова Б.І., Островська О.А., Круш В.В. [2], Коваленко О.Я., Чубін Д.Д. [3], Нікольчук Ю., Небжицький Б., Савчук О. [4], Домбровська С. О., Горбаченко М. Д. [5], Чепка В.В., Матяш О.К. [6] та інші.

Переважна частина наукових доробків присвячена аналізу комерційного сектору, тоді як специфіка фінансової стійкості НПО поки що розглядається менш системно.

Постановка завдання. Метою статті є огляд ключових альтернативних підходів

до забезпечення фінансової стійкості неприбуткових організацій в умовах економічної нестабільності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Науковці приділяють значну увагу теоретичному обґрунтуванню поняття фінансової стійкості, розкриваючи його зміст у контексті функціонування організацій в умовах нестабільного економічного середовища.

Під фінансовою стійкістю розуміють такий стан управління фінансовими ресурсами підприємства, який дозволяє підтримувати стабільну господарську діяльність, досягати приросту прибутку, зберігати здатність виконувати фінансові зобов'язання та залучати кредитні ресурси за умов контрольованого рівня ризику [1, с. 37]. Водночас фінансова стійкість також проявляється через стабільне перевищення доходів над витратами, наявність вільного обігу грошових коштів, їх ефективне використання, а також безперервність виробничого процесу та реалізації продукції [2].

Визначальною рисою фінансової стійкості вважається здатність суб'єкта господарювання пристосовуватися до динамічних умов зовнішнього середовища без втрати функціональної ефективності [3, с.44].

Ключовою формою реалізації фінансової стійкості підприємства виступає його здатність до сталого розвитку в умовах змін внутрішнього й зовнішнього середовища, що передбачає наявність адаптивної структури фінансових ресурсів та потенціалу до залучення зовнішнього фінансування, зокрема позикових коштів, що є свідченням його кредитоспроможності [4, с. 223]. Щодо внутрішніх та зовнішніх факторів, що безпосередньо впливають на фінансову стійкість підприємства, то до внутрішніх слід віднести характеристики продукції або послуг, обсяг авансованого капіталу, динаміку витрат за обсягом і структурою, а також поточний стан матеріальних і фінансових ресурсів. До зовнішніх факторів належать економічні умови функціонування, політична ситуація в країні, платоспроможність попиту, стан конкурентного середовища та фінансового ринку [5, с. 30].

Сучасні умови господарювання, що характеризуються високим рівнем економічної невизначеності, ускладнюють досягнення стратегічних фінансових цілей і забезпечення довгострокової фінансової стійкості підприємства, що, у свою чергу, вимагає створення

ефективної системи стратегічного фінансового менеджменту з дієвими механізмами управління ризиками, мінімізації негативного впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, а також формування передумов для реалізації запланованих рішень [6, с. 653].

Таким чином, фінансова стійкість підприємства є багатокомпонентною категорією, що формується під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх чинників, і потребує системного управління в умовах економічної невизначеності.

Варто зазначити, що більшість наукових досліджень зосереджені на вивченні фінансової стійкості саме комерційного сектору, тоді як особливості її формування та підтримки в діяльності НПО потребує окремого підходу. НПО, або третій сектор економіки, поряд із державними органами та комерційними структурами відіграють важливу роль у соціально-економічному розвитку та створенні для задоволення суспільних потреб і сприяння соціальному розвитку [7, с. 23].

Фінансова стійкість комерційних та НПО відрізняється у зв'язку із різними цілями діяльності, джерелами фінансування, рівнем фінансової автономії у залученні та розподілі ресурсів, структурою доходів і витрат, а також застосовуваними стратегіями [8, с. 27]. Тому для ефективного її забезпечення необхідно враховувати їх унікальні особливості, які істотно відрізняються від комерційних підприємств.

Фінансова структура НПО має суттєві відмінності від структури комерційних підприємств, передусім через відсутність мети отримання прибутку. Основна функція таких організацій полягає не у генеруванні доходів, а у забезпеченні суспільно значущих послуг або задоволенні нематеріальних потреб певних груп населення. Діяльність НПО супроводжується значним рівнем ризику, що зумовлено потребою жорсткого контролю за надходженнями та витратами грошових коштів для забезпечення балансу між доходами і витратами [9]. Специфіка формування їх ресурсної бази полягає у переважному фінансуванні за рахунок грантів, пожертв, членських внесків, державної підтримки та міжнародної допомоги. Залежність від зовнішніх джерел фінансування робить фінансову структуру НПО менш стабільною порівняно з комерційними підприємствами і водночас вимагає застосування гнучкіших механізмів управління фінансо-

вими потоками. Крім того, обмеження щодо використання отриманих коштів, які часто супроводжуються суворими умовами звітності перед донорами, знижують рівень фінансової автономії, що також негативно впливає на стабільність функціонування таких організацій.

На фінансову стійкість НПО впливають як внутрішні, так і зовнішні чинники, серед яких ключову роль відіграють диверсифікація джерел фінансування, прозорість діяльності та ефективне фінансове планування. Диверсифікація є необхідною умовою для зниження залежності від одного або кількох донорів, що дозволяє зменшити ризики фінансової нестабільності у разі призупинення фінансування. Водночас високий рівень прозорості та підзвітності сприяє підвищенню довіри з боку донорів, партнерів і громадськості, що створює додаткові можливості для залучення коштів. Стратегічне фінансове планування, засноване на реалістичному прогнозуванні доходів і витрат, дозволяє таким структурам адаптуватися до змін зовнішнього середовища, зберігаючи при цьому здатність до виконання своєї декларованої місії. Сукупність таких чинників формує основу для забезпечення довгострокової фінансової стійкості НПО, особливо в умовах високої економічної нестабільності.

У зв'язку із високою залежністю неприбуткових організацій від зовнішніх джерел фінансування, традиційні підходи до забезпечення фінансової стійкості, особливо в умовах економічної нестабільності часто виявляються недостатніми, що зумовлює необхідність впровадження альтернативних фінансових інструментів, які дозволяють НПО адаптуватися до динамічного середовища та забезпечувати сталість та ефективність своєї діяльності.

Сучасна практика налічує чимало додаткових фінансових інструментів, що можуть застосовуватись у діяльності НПО, слугуючи ключовим чинником у формуванні гнучкої та адаптивної моделі фінансового управління в неприбутковому секторі. Водночас у межах представленого огляду доцільно зосередити увагу на трьох найбільш перспективних і практично значущих: розвитку соціального підприємництва, використанні краудфандингових платформ та створенні ендавмент-фондів (Рис. 1).

Соціальне підприємництво є одним із найбільш перспективних підходів до зміцнення фінансової стійкості НПО, що дозволяє поєд-

Рис.1. Альтернативні підходи до забезпечення фінансової стійкості НПО

Джерело: запропоновано авторами

нувати досягнення соціальних цілей із отриманням доходів від економічної діяльності, що реінвестуються у виконання місії організації. На відміну від традиційних бізнес-моделей, соціальні підприємства орієнтовані не на максимізацію прибутку, а на створення стійких джерел самофінансування та вирішення конкретних суспільних проблем, що зменшує залежність НПО від зовнішніх донорів і підвищує рівень фінансової автономії, сприяючи підвищенню довіри з боку партнерів і суспільства через демонстрацію здатності організації до самозабезпечення та гнучкого підходу у вирішенні соціальних завдань. Серед визначальних переваг соціального підприємства є висока відповідальність перед цільовими групами та суспільством, інноваційний підхід, пріоритет соціальної місії над комерційною вигодою, сприяння реформуванню соціальної сфери тощо [10, с. 122].

Краудфандинг як інструмент залучення фінансових ресурсів ґрунтується на добровільній підтримці великої кількості осіб через спеціалізовані онлайн-платформи з такою основною перевагою як можливість залучення коштів безпосередньо від громадськості, що водночас забезпечує гнучке фінансування окремих проєктів та зміцнює соціальний капітал організації. У контексті економічної нестабільності краудфандинг дозволяє НПО швидко реагувати на нові виклики, мобілізуючи підтримку на конкретні ініціативи. Активна присутність на краудфандингових платформах

сприяє зростанню впізнаваності та репутації організації, формуванню спільнот прихильників, а також підвищенню прозорості її діяльності, що є критично важливим для довіри з боку громадянського суспільства. Серед низки моделей краудфандингу базовими є такі: філантропічна, при якій спонсори не очікують повернення коштів; кредитна, що передбачає повернення з прибутком або соціальною вигодою; модель нагород, де підтримка винагороджується не грошима, а участю в проєкті чи іншими бонусами; а також інвестиційна модель з наданням часток у проєкті [11, с. 264].

Ендавмент-фонди становлять ще один стратегічний інструмент фінансової стійкості НПО, передбачаючи формування довгострокового резерву з подальшим використанням виключно прибутку від його інвестування. Такий механізм передбачає створення спеціального капіталу за рахунок внесків благодійників, прибуток від розміщення якого спрямовується на адміністративні витрати та реалізацію некомерційних цілей організації [12, с. 192]. Даний підхід забезпечує стабільність надходжень у майбутньому, дозволяючи організації зберігати фінансову незалежність навіть у періоди зовнішніх загроз або скорочення донорського фінансування. Наявність ендавменту є свідченням високого рівня довіри до організації з боку благодійників та інституційних партнерів, демонструючи високий рівень стратегічного управління фінансовими ресурсами. Разом з тим, створення та

управління такими фондами потребує професійної фінансової компетенції, відповідного правового регулювання та достатнього стартового капіталу.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Таким чином, в умовах економічної нестабільності, спричиненої дестабілізаційними чинниками та зміною структури фінансової підтримки, забезпечення фінансової стійкості НПО потребує відходу від традиційних підходів фінансування на користь альтернативних та гнучких. Визначено, що серед ключових інструментів, які сприяють зміцненню фінансової автономії та адаптивності НПО, особливого значення набувають розвиток соціального підприємництва, активне використання краудфандингових платформ та формування ендавмент-фондів, кожен з яких забезпечує як додаткове джерело фінансування, так і сприяє підвищенню прозорості, довіри з боку партнерів, стійкості до зовнішніх викликів та збереженню орієнтації організацій. Успішна імплементація зазначених підходів можлива за умови стратегічного фінансового планування, підвищення інституційної спроможності організацій та розвитку правового середовища, сприятливого для функціонування неприбуткового сектору.

Подальші дослідження можуть бути зосереджені на оцінці ефективності широкого впровадження та розвитку зазначених підходів в українських реаліях, а також на розробці моделей адаптації фінансових стратегій НПО до довготривалих кризових умов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Олійник Т. О., Шермет Т. В. Фінансова стійкість підприємства як основний показник фінансового стану. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 23. С. 35–37. URL: http://investplan.com.ua/pdf/23_2014/10.pdf
2. Леонова Б. І., Островська О. А., Круш В. В. Підвищення стійкості фінансового стану суб'єктів малого бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-65>
3. Коваленко О. Я., Чубін Д. Д., Фінансова стійкість підприємства: етапи категоризації поняття у вітчизняній науці. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 4 (274). С. 38–45. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2024-1-274-38-45>
4. Нікольчук Ю., Небжицький Б., Савчук О. Фінансова стійкість як індикатор ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.

Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2023. № 1, С. 220–225. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-314-1-33>

5. Домбровська С. О., Горбаченко М. Д. Фінансова стійкість підприємства: оцінка та шляхи підвищення. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету: зб. наук. праць*. Одеський національний економічний університет. 2021. № 3–4(280–281). С. 28–34. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2021-3-4-280-281-28-34>

6. Чепка В. В., Матяш О. К. Фінансова стійкість підприємства: сутність та фактори впливу. *Економіка і суспільство*. 2017. № 12. С. 649–655. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/107.pdf

7. Гура Н. О. Неприбуткові організації в Україні: особливості діяльності та класифікація. *Економіка України*. 2012. № 8. С. 23–31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2012_8_4

8. Юрчишена Л. Теоретичні засади фінансової стійкості університетів. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 1. С. 22–37. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.01.022>

9. Остап'юк Н. А., Примаченко О. Л. Законодавче регулювання діяльності неприбуткових організацій як основа організації бухгалтерського обліку. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-46>

10. Шоля Р. І. Соціальне підприємництво в Україні як тренд економічного розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету, серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Вип. 26, Ч. 2. С. 121–125. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2019_26%282%29_24

11. Різник В. В., Різник Н. А. Краудфандинг як перспективна модель фінансування бізнес-ідей та проектів. *Економічний вісник університету*. 2018. Вип. 37(1). С. 260–266. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2018_37%281%29_37

12. Манчул М. Д. Ендавмент-фонд: поняття та перспективи розвитку в Україні. *Юридичний вісник*. 2022. № 3. С. 188–194. DOI: <https://doi.org/10.32782/yuv.v3.2022.23>

REFERENCES

1. Oliinyk T. O., Sheremet T. V. (2014), Finansova stiiikist pidprijemstva yak osnovnyi pokaznyk finansovoho stanu [Financial stability of an enterprise as a main indicator of financial condition], *Investytsii: praktyka ta dosvid*. vol. 23. pp. 35–37, Available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/23_2014/10.pdf
2. Leonova B. I., Ostrovska O. A., Krush V. V. (2023), Pidvyshchennia stiiikosti finansovoho stanu subiektiv maloho biznesu [Improving the financial

stability of small businesses], *Ekonomika ta suspilstvo*. vol. 56, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-65>

3. Kovalenko O. Ya., Chubin D. D. (2024), Finansova stiikist pidpriumstva: etapy katehorizatsii poniattia u vitchyzniani nautsi [Financial sustainability of an enterprise: stages of categorization of the concept in domestic science], *Aktualni problemy ekonomiky*. vol. 4 (274). pp. 38–45, DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2024-1-274-38-45>

4. Nikolchuk Yu., Nebzhytskyi B., Savchuk O. (2023), Finansova stiikist yak indykator efektyvnosti vykorystannia finansovykh resursiv pidpriumstva [Financial sustainability as an indicator of the efficiency of using an enterprise's financial resources], *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*. vol. 1, pp. 220–225. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-314-1-33>

5. Dombrovska S. O., Horbachenko M. D. (2021), Finansova stiikist pidpriumstva: otsinka ta shliakhy pidvyshchennia [Financial sustainability of the enterprise: assessment and ways to improve it], *Naukovyi visnyk Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu: zb. nauk. prats. Odeskyyi natsionalnyi ekonomichnyi universytet*. vol. 3–4 (280–281). pp. 28–34. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2021-3-4-280-281-28-34>

6. Chepka V. V., Matiash O. K. (2017), Finansova stiikist pidpriumstva: sutnist ta faktory vplyvu [Financial sustainability of an enterprise: essence and influencing factors], *Ekonomika i suspilstvo*. vol. 12. pp. 649–655, Available at: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/107.pdf

7. Hura N. O. (2012), Neprybutkovi orhanizatsii v Ukraini: osoblyvosti diialnosti ta klasyfikatsiia [Non-profit organizations in Ukraine: features of activity and classification], *Ekonomika Ukrainy*.

vol. 8. pp. 23–31, Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2012_8_4

8. Yurchyshena L. (2022), Teoretychni zasady finansovoi stiikosti universytetiv [Theoretical foundations of financial sustainability of universities], *Visnyk ekonomiky*. vol. 1. pp. 22–37, DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.01.022>

9. Ostapiuk N. A., Prymachenko O.L. (2024), Zakonodavche rehuliuвання diialnosti neprybutkovykh orhanizatsii yak osnova orhanizatsii bukhhalterskoho obliku [Legislative regulation of the activities of non-profit organizations as the basis for organizing accounting], *Ekonomika ta suspilstvo*. vol. 62, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-46>

10. Sholia R. I. (2019), Sotsialne pidpriumnytstvo v Ukraini yak trend ekonomichnoho rozvytku [Social entrepreneurship in Ukraine as a trend of economic development], *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu, seriia: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*. vol. 26, p. 2. pp. 121–125, Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2019_26%282%29_24

11. Riznyk V. V., Riznyk N. A. (2018), Kraudfandynh yak perspektyvna model finansuvannia biznes-idei ta proektiv [Crowdfunding as a promising model for financing business ideas and projects], *Ekonomichni visnyk universytetu*. vol. 37(1). pp. 260–266, Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2018_37%281%29_37

12. Manchul M. D. (2022), Endavment-fond: poniattia ta perspektyvy rozvytku v Ukraini [Endowment fund: concept and development prospects in Ukraine], *Yurydychnyi visnyk*. vol. 3. pp. 188–194, DOI: <https://doi.org/10.32782/yuv.v3.2022.23>

Стаття надійшла: 02.09.2025

Стаття прийнята: 29.09.2025

Стаття опублікована: 27.10.2025